

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 5.12.2018
C(2018) 8111 final

DOPORUČENÍ KOMISE

ze dne 5.12.2018

o mezinárodní úloze eura v oblasti energetiky

{SWD(2018) 483 final}

DOPORUČENÍ KOMISE

ze dne 5.12.2018

o mezinárodní úloze eura v oblasti energetiky

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 této smlouvy, vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Euro je stabilní, spolehlivou a celosvětově uznávanou měnou, jež je obecně přijímána při mezinárodních platbách. Přibližně 36 % hodnoty mezinárodních transakcí bylo v roce 2017 fakturováno nebo vypořádáno v eurech. Euro tvoří přibližně 20 % mezinárodních rezerv zahraničních centrálních bank. To je více než podíl eurozóny na celosvětovém hrubém domácím produktu (HDP).
- (2) Nejvíce obchodovanými surovinami v EU a na celém světě jsou energetické komodity, zejména ropa. Roční objem obchodu na evropských trzích s energií přesahuje 40 bilionů EUR. Více než 90 % agregovaných transakcí týkajících se ropy, plynu a jiných energetických komodit se provádí v jiných měnách než euro.
- (3) EU je největším dovozcem energie na světě, přičemž dováží více než polovinu energie, kterou spotřebovává. Dováží přibližně 90 % potřebné ropy a zhruba 70 % svých potřeb plynu.
- (4) V posledních pěti letech činily výdaje za energii nepocházející z EU v průměru zhruba 300 miliard EUR ročně. Velká většina dlouhodobých smluv na dovoz energie do EU (odhadem 80–90 %) není denominována v eurech, přičemž největší podíl dovozu energie do EU připadá na Rusko (přibližně 34 %), Blízký východ a Afriku (asi 33 %) a Norsko (přibližně 20 %, z nichž zhruba polovinu představuje ropa a druhou polovinu zemní plyn); smlouvy na dodávky plynu jsou v tomto případě denominovány v eurech).
- (5) Vztahy mezi členskými státy a třetími zeměmi v oblasti energie často vycházejí z mezivládních dohod, z nichž se mnohé týkají nákupu ropy a plynu. Tyto dohody poskytují rámec, politickou podporu a právní jistotu společnostem EU, které vyjednávají obchodní smlouvy s dodavateli energie ve třetích zemích.
- (6) Podle směrnice o zásobách ropy (2009/119/ES) udržují členské státy nouzové zásoby ropy a/nebo ropných produktů. Aby splnily povinnost udržovat zásoby, spoléhají na ústřední správce zásob a povinné hospodářské subjekty, kteří nakupují, udržují, spravují a prodávají nouzové zásoby ropy a specifické zásoby.
- (7) Jako referenční hodnota se pro dodávky ropy používají referenční ceny ropy uvedené agenturami podávajícími přehledy o cenách. Slouží rovněž jako výchozí bod pro jiné energetické komodity, jako je zemní plyn, a jako odvozené finanční nástroje pro ropu nebo ropné produkty. V současné době pro ropu neexistují cenové referenční hodnoty denominované v eurech.
- (8) V Evropě byla zřízena celá řada středisek pro obchodování s plynem, v nichž se obchoduje s plynárenskými produkty denominovanými v eurech. Ačkoli se podíl smluv, jejichž ceny vycházejí ze středisek pro obchodování s plynem, zvyšuje, řada

smluv na dodávky spočívá zcela nebo částečně na smlouvách indexovaných podle cen ropy, které nejsou denominovány v eurech. V případě vyspělých trhů s plynem jsou objemy obchodované ve střediscích vyšší než skutečně spotřebované objemy.

- (9) V rámci celého hodnotového řetězce dodávek energie hrají důležitou úlohu v poskytování přístupu ke kapitálu, pojištění a nástrojům řízení rizik pro předkladatele projektů společnosti nabízející finanční služby.
- (10) Posílení mezinárodní úlohy eura v oblasti obchodu s energií a investic do energetiky při současném zajištění obecné hospodářské účinnosti pomůže dosáhnout cílů energetické politiky EU a sníží riziko přerušení dodávek energie. Evropské podniky budou autonomnější, což jim v rámci jejich mezinárodního obchodu umožní činit nebo přijímat platby, a budou samy sebe financovat s menším rizikem právních kroků podniknutých jurisdikcemi třetích zemí.
- (11) Toto doporučení Komise poskytuje orientační vodítko pro dosažení širšího využití eura v odvětví energetiky s ohledem na výše uvedené specifické požadavky,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

Širší používání eura v mezinárodních dohodách a v rámci nezávazných nástrojů týkajících se energetiky

- 1) Členské státy by měly ve vztazích se třetími zeměmi podporovat širší využívání eura v oblasti energetiky, a to i ve smlouvách v rámci dvoustranných a mnohostranných mezinárodních dohod nebo nezávazných nástrojů, jako jsou memoranda o porozumění.
- 2) Komise vyzývá členské státy, aby do svých mezivládních dohod se třetími zeměmi zahrnuly vzorovou doložku vypracovanou Komisí o používání eura jako výchozí měny.
- 3) Komise bude členské státy systematicky upozorňovat na používání eura jako součásti stanoviska vydaného členskými státem v rámci čl. 4 odst. 1 rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/684, kterým se zavádí mechanismus výměny informací o mezivládních dohodách a nezávazných nástrojích mezi členskými státy a třetími zeměmi v oblasti energetiky („rozhodnutí o mezivládních dohodách“). Pokud je to možné, měly by členské státy zaujmout podobný přístup, pokud jde o nezávazné nástroje týkajících se energetiky.

Širší používání eura při transakcích týkajících se energie účastníky evropského trhu

- 4) Členské státy by měly podporovat a usnadňovat širší využívání eura účastníky evropského trhu při transakcích v oblasti energetiky.
- 5) Ústřední správci zásob zřízení členskými státy podle směrnice 2009/119/ES a povinné hospodářské subjekty by měli rozšířit podíl smluv denominovaných v eurech týkajících se nákupu, udržování, správy a prodeje nouzových zásob ropy a specifických zásob, včetně těch, které se týkají zásob držených na základě dvoustranných dohod, nebo na základě smluvních práv k nákupu určitého objemu zásob („tikety“).
- 6) Účastníci evropských trhů s energií by měli využívat větší počet smluv v oblasti energetiky denominovaných v eurech.
- 7) Účastníci trhu by měli usnadňovat a podporovat vznik středisek pro obchodování se zkapalněným plynem v EU, přičemž ceny pro podkladové produkty a produkty z nich získané budou denominovány v eurech, aby se podpořilo širší používání cen

indexovaných ve střediscích pro obchodování, a v důsledku toho denominace takových smluv v eurech.

- 8) Agentury podávající přehledy o cenách by měly usnadňovat zavedení referenčních hodnot pro cenu ropy denominovanou v eurech.
- 9) Komoditní burzy by měly usnadňovat větší využívání derivátových smluv na ropu a rafinované produkty denominovaných v eurech.

Širší používání eura u projektů a transakcí v oblasti energetiky společnostmi poskytujícími finanční služby

- 10) Členské státy a evropské společnosti poskytující finanční služby by měly podporovat širší používání eura u projektů a finančních transakcí v oblasti energetiky.

Monitorování

- 11) Členské státy by měly Komisi každoročně sdělovat veškeré dostupné podrobné informace o stavu provádění tohoto doporučení.

Přezkum

- 12) Komise přezkoumá provádění tohoto doporučení tři roky po jeho přijetí a posoudí, zda jsou zapotřebí další opatření, přičemž zohlední informace předložené členskými státy.

Určení

- 13) Toto doporučení je určeno členskými státy, ústředním správcům zásob zřízeným členskými státy podle směrnice 2009/119/ES a povinným hospodářským subjektům, účastníkům evropských trhů s energií, agenturám podávajícím přehledy o cenách, komoditním burzám a evropským společnostem poskytujícími finanční služby.

V Bruselu dne 5.12.2018

*Za Komisi
Valdis DOMBROVSKIS
místopředseda*